

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach

LKA.410.032.02.2015
P/15/030

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Katowicach
ul. Powstańców 29, 40-039 Katowice
T +48 32 784 42 00, F +48 32 784 42 30
lka@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli	P/15/030 – Szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Katowicach
Kontrolerzy	1. Dariusz Bienek, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 97091 z dnia 30 września 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 1-2] 2. Michał Nowak, inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 98064 z dnia 29 października 2015 r. [Dowód: akta kontroli str. 3-4]
Jednostka kontrolowana	Polski Związek Biathlonu ¹ , ul. Kościuszki 84, 40-519 Katowice.
Kierownik jednostki kontrolowanej	Dagmara Gerasimuk ² , Prezes Zarządu PZBiath ³ . [Dowód: akta kontroli str.5,14-15,22,29-30,34,40]

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

Uzasadnienie oceny ogólnej

W ocenie⁴ Najwyższej Izby Kontroli, działania Związku podejmowane w latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) umożliwiały zapewnienie efektywnego i skutecznego szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, które było dofinansowane przez Ministra Sportu i Turystyki⁵ ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej⁶.

Na powyższą ocenę wpływ miała prawidłowa organizacja systemu szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo, uzyskanie zakładanych efektów szkolenia oraz prawidłowe, zgodne z zapisami zawartymi w umowach PZBiath. z Ministerstwem Sportu i Turystyki⁷ gospodarowanie środkami FRKF przeznaczonymi na ten cel.

NIK zauważa także dobrą praktykę w działalności Związku polegającą na prowadzeniu bazy obejmującej dane zawodników istotne dla realizacji szkolenia sportowego młodzieży.

W działalności Związku Izba stwierdziła przy tym nieprawidłowości polegające na: [1] niezatwierdzeniu przez Związek prób sprawności fizycznej dla kandydatów do szkół mistrzostwa sportowego⁸, co naruszało wymogi ustawy z dnia 6 grudnia 2013 r. o zmianie ustawy o systemie oświaty oraz niektórych innych ustaw⁹ oraz

¹ Zwany dalej „PZBiath. lub Związkiem”.

² Do 15 czerwca 2014 r. Prezesem Zarządu PZBiath. był Zbigniew Waśkiewicz.

³ Zwana dalej „Prezesem”.

⁴ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie

⁵ Zwany dalej „Ministrem SiT”.

⁶ Zwany dalej „FRKF”.

⁷ Zwane dalej „MSiT”.

⁸ Zwanych dalej „SMS”.

⁹ Dz. U. z 2014 r., poz. 7, zwana dalej „ustawą o zmianie u.s.o.”.

[2] braku weryfikacji sprawozdań przekazywanych przez SMS do PZBiath., co spowodowało podanie niezetelnych danych w sprawozdaniu Związku do MSiT z realizacji programu szkolenia w 2014 r.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

1. Organizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo dofinansowanego ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej¹⁰

Opis stanu faktycznego

1.1. W Związku opracowano Strategię Rozwoju Biathlonu w Polsce na lata 2007-2014¹¹ oraz Strategię PZBiath. do roku 2022¹².

W dokumentach tych przyjęto wspólny cel główny *Biathlon wiodącą dyscypliną zimową w Polsce* oraz priorytety: [1] Wzrost poziomu wyników sportowych¹³; [2] Popularyzacja biathlonu¹⁴ i [3] Rozwój infrastruktury sportowej¹⁵. W strategii do 2022 Związek przyjął dodatkowy, czwarty priorytet - „Upowszechnianie biathlonu¹⁶”. Działania jakie w strategiach przewidziano w ramach szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo obejmowały: podnoszenie poziomu szkolenia w SMS i Ośrodkach Szkolenia Sportowego Młodzieży, realizację Programu *Wspieranie młodzieży uzdolnionej sportowo*¹⁷ oraz *Programu organizacji imprez sportowych dla dzieci*¹⁸, kontynuację programu *Upowszechnianie sportów zimowych* pn. „I Ty możesz zostać biathlonistą”¹⁹ oraz realizację programu *WF z biathlonem* z udziałem najlepszych zawodników²⁰.

Skuteczność szkolenia młodzieży była w badanym okresie przedmiotem analiz prowadzonych podczas spotkań i konsultacji przedstawicieli Związku i SMS, posiedzeń Zarządu Związku oraz hospitacji dokonywanych w SMS przez wyznaczonych przedstawicieli Związku²¹. W trakcie ww. spotkań dokonywano m.in.: podsumowania i oceny poprzedniego sezonu, analizy sprawozdań i oceny startu w zawodach, analizy sprawozdań trenerów Kadry Młodzieżowej, zatwierdzenia wytycznych szkoleniowych na kolejny sezon, przedstawienia sprawozdań z realizacji szkolenia w SMS. W wyniku przeprowadzonych analiz powołano m.in. koordynatora ds. sportu młodzieżowego w PZBiath., współpracującego z SMS i powołanym Biathlonowym Ośrodkiem Szkolenia

¹⁰ Zwany dalej „FRKF”.

¹¹ Zatwierdzona przez Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Delegatów Związku w dniu 15 września 2007 r.

¹² Zatwierdzona przez Zarząd PZBiath. w dniu 28 maja 2015 r.

¹³ Podzielony na cztery obszary działań: „sport kwalifikowany”, „sport dzieci i młodzieży”, „kształcenie i doskonalenie zawodowe” i „biathlon letni”.

¹⁴ Podzielony na cztery obszary działań: „środki masowego przekazu”, „polityka regionalna i okręgowa”, „sponsory” i „organizacja imprez sportowych”.

¹⁵ Jeden obszar działań: „infrastruktura sportowa”.

¹⁶ Podzielony na trzy obszary działań: „Organizacja zawodów „Biathlon dla każdego”, „Kontynuacja programu „Upowszechnianie sportów zimowych pn. „I Ty możesz zostać biathlonistą” i „Program „WF z biathlonem” z udziałem najlepszych zawodników”.

¹⁷ Wspieranie rozwoju młodych, utalentowanych zawodników w biathlonie poprzez doposażanie ich w sprzęt oraz organizację dodatkowych konsultacji i zgrupowań.

¹⁸ Mającego na celu zwiększenie zainteresowania biathlonem wśród dzieci i młodzieży.

¹⁹ Promującego biathlon wśród dzieci i młodzieży przy współpracy z uczniowskimi klubami sportowymi, klubami biathlonowymi, samorządami oraz stowarzyszeniami sportowymi.

²⁰ Mającego na celu zwiększenie ilości dzieci uprawiających biathlon.

²¹ Kierownika wyszkolenia oraz Koordynatora ds. sportu młodzieżowego w PZBiath.

Sportowego Młodzieży w Czarnym Borze²², a ponadto złożono wnioski o powołanie Biathlonowych Ośrodków Szkolenia Sportowego Młodzieży w Wodzisławiu Śląskim i Żywcu.

[Dowód: akta kontroli str.68-131]

1.2. Związek współpracował z trzema SMS²³ w 2013 r., czterema²⁴ w 2014 r., a w 2015 r. dodatkowo rozpoczął współpracę z Ośrodkiem w Czarnym Borze. W związku z powyższym PZBiath. zawierał porozumienia o wzajemnej współpracy w zakresie realizacji szkolenia sportowego młodzieży uzdolnionej sportowo z następującymi organami prowadzącymi SMS: w latach 2013-2015 z Powiatem Tatrzańskim (a następnie Województwem Małopolskim)²⁵, Gminą Miejską Duszniki Zdrój²⁶ oraz Powiatem Jeleniogórskim²⁷, natomiast w 2014 r. dodatkowo z Powiatem Żywieckim²⁸. Zawarte porozumienia określały przede wszystkim wysokość i przeznaczenie środków finansowych otrzymanych na szkolenie w SMS, zasady ich przekazywania za pośrednictwem organu prowadzącego, a ponadto wzajemne obowiązki stron oraz kwestie związane z rozwiązaniem porozumienia i zwrotem przyznanej dotacji.

[Dowód: akta kontroli str.132-305]

1.3. Związek zawierał także porozumienia o współpracy z innymi instytucjami, m.in. z Akademią Wychowania Fizycznego w Katowicach²⁹, Gminą Czarny Bór³⁰ oraz Miastem Wodzisław Śląski³¹. Zawarte porozumienia określały wzajemne zobowiązania stron w zakresie organizacji szkolenia sportowego młodzieży³².

[Dowód: akta kontroli str. 1235-1247]

²² Zwany dalej „Ośrodkiem w Czarnym Borze”.

²³ Były to: Zespół Szkół Mistrzostwa Sportowego im. Stanisława Marusarza w Zakopanem (zwany dalej „sms Zakopane”), Miejski Zespół Szkół w Dusznikach Zdroju Liceum Ogólnokształcące Mistrzostwa Sportowego w Dusznikach Zdroju (zwany dalej „sms Duszniki Zdrój”) oraz Zespół Szkół Ogólnokształcących i Mistrzostwa Sportowego im. J.I. Sztudyngera w Szklarskiej Porębie (zwany dalej „sms Szklarska Poręba”).

²⁴ W tym roku rozpoczęła się współpraca z Zespołem Szkół Agroturystycznych i Ogólnokształcących Centrum Kształcenia Praktycznego im. Józefa Piłsudskiego w Żywcu (Moszczanicy), zwanym dalej „sms Żywiec”.

²⁵ Dotyczące sms Zakopane.

²⁶ Dotyczące sms Duszniki Zdrój.

²⁷ Dotyczące sms Szklarska Poręba.

²⁸ Dotyczące sms Żywiec.

²⁹ Zawarte 30 sierpnia 2012 r., dotyczące Biathlonowego Ośrodka Szkolenia Sportowego Młodzieży w Katowicach.

³⁰ Zawarte w 2015 r., dotyczące Biathlonowego Ośrodka Szkolenia Sportowego Młodzieży w Czarnym Borze.

³¹ Zawarte w 2015 r., dotyczące Biathlonowego Ośrodka Szkolenia Sportowego Młodzieży w Wodzisławiu Śląskim.

³² **Związek zobowiązywał się m.in. do:** opracowywania i koordynowania programów szkoleniowych realizowanych przez szkołę; ustalenia kryterium rekrutacji do szkoły i udziału w niej oraz selekcji dynamicznej w okresie trwania szkolenia i nauki na warunkach uzgodnionych z organem prowadzącym; zabezpieczenia w kalendarzach sportowych startów kontrolnych i zagranicznych wynikających z programu szkolenia sportowego; koordynowania, nadzorowania i kontrolowania programów szkolenia sportowego realizowanych przez nauczycieli - trenerów szkoły poprzez wyznaczonego pracownika lub działacza społecznego; organizowania posiedzeń Zarządu poświęconych analizie i ocenie szkolenia realizowanego przez szkołę; przeprowadzania przez Komisję Rewizyjną statutowych kontroli realizacji programu szkolenia sportowego szkoły.

Organy prowadzące zobowiązywały się m.in. do: przyjmowania na swych obiektach sportowych zawodników Związku; wymiany informacji na temat metod treningowych; umożliwiania trenerom i zawodnikom podnoszenia umiejętności oraz kwalifikacji zawodowych; wspólnego ubiegania się o środki finansowe z Unii Europejskiej.

Powiat Żywiecki zobowiązał się m.in. do: określania planu finansowego szkoły i sprawowania nadzoru ekonomiczno - administracyjnego, polegającego na zapewnieniu prawidłowości i gospodarności w dysponowaniu przyznanymi szkole środkami budżetowymi; sprawowania nadzoru nad przestrzeganiem obowiązujących przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy uczniów i pracowników; przestrzegania przepisów dotyczących organizacji pracy szkoły i placówki; zapewniania odpowiednich warunków umożliwiających Dyrektorowi szkoły zatrudnianie, zwalnianie nauczycieli, trenerów oraz innych pracowników szkoły, na podstawie planu finansowego.

1.4. Osobą odpowiedzialną za koordynowanie pracy szkoleniowej w SMS z ramienia Związku był w latach 2013-2015 Kierownik Wyszczolenia³³, a osobą odpowiedzialną za formalną stronę realizacji zadań przez SMS w ramach dotacji z MSiT była Specjalista ds. wniosków i rozliczeń³⁴. W czerwcu 2015 r. w PZBiath. powołano Koordynatora ds. sportu młodzieżowego³⁵.

[Dowód: akta kontroli str. 1232, 1252-1256]

1.5. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 15 października 2012 r. w sprawie warunków tworzenia, organizacji oraz działania oddziałów sportowych, szkół sportowych oraz szkół mistrzostwa sportowego³⁶, Związek opracował *Program szkolenia sportowego Szkoły Mistrzostwa Sportowego w biathlonie*. Został on zatwierdzony przez Wydział Sportu PZBiath i przyjęty jako obowiązujący na posiedzeniu wydziału w dniu 7 września 2007 r.

[Dowód: akta kontroli str.306-318, 1232-1233]

1.6. Program ten został przyjęty do realizacji przez dyrektorów wszystkich SMS współpracujących ze Związkiem.

[Dowód: akta kontroli str. 1257]

1.7. Do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli Zarząd Związku nie zatwierdził (i nie przekazał do szkół) prób sprawnościowych dla kandydatów do SMS.

[Dowód: akta kontroli str. 1233, 1299-1300]

1.8. Na podstawie list zawodników zakwalifikowanych w latach 2013-2015 do szkolenia dofinansowanego ze środków FRKF ustalono, że programem szkolenia sportowego objęto: trzy SMS i 60 zawodników w 2013 r., cztery SMS i 73 zawodników w 2014 r. oraz trzy SMS, Ośrodek w Czarnym Borze i 71 zawodników (w tym 57 z SMS i 14 z Ośrodek w Czarnym Borze) w I połowie 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str.326-371]

1.9. W badanym okresie wszyscy zawodnicy objęci programem szkolenia dofinansowanego ze środków FRKF legitymowali się minimum II klasą sportową.

[Dowód: akta kontroli str.326-374]

³³ Odpowiedzialny m.in. za opracowywanie składu Kadr Narodowych, opracowywanie Kalendarza Sportowego Związku, opracowywanie wytycznych szkoleniowych na sezon zimowy i letni, opracowywanie projektów planów szkoleniowo-treningowych poszczególnych grup szkoleniowych, opracowywanie projektów planów rozwoju poszczególnych grup szkoleniowych, koordynacje szkolenia sportowego w skali całego kraju, opiniowanie i wnioskowanie o przydział sprzętu dla Kadry Narodowej, a ponadto odpowiedzialny za ewidencję, przechowywanie i transport broni i amunicji w PZBiath.

³⁴ Odpowiedzialna m.in. za koordynowanie realizacji zadań w ramach środków finansowych z FRKF, przygotowanie umów o pracę i umów cywilno-prawnych, koordynowanie zakupów w ramach procedury zamówień publicznych, współpracę z Główną Księgową Związku, wykonywanie zadań i przestrzeganie przepisów wybranych ustaw, a ponadto pełniąc funkcję magazyniera broni i amunicji.

³⁵ Odpowiedzialny m.in. za kontrolę jakości szkolenia w SMS i ośrodkach szkolenia sportowego młodzieży, kontrolę jakości szkolenia w Kadrach Narodowych Juniorów PZBiath., przygotowanie projektu kwalifikacji do zawodów międzynarodowych z wyłączeniem Mistrzostw Europy Juniorów i Mistrzostw Świata Juniorów, koordynowanie innych projektów Związku, współpracę z Wiceprezesem ds. sportu, Kierownikiem Wyszczolenia oraz z trenerami Kadr Narodowych Związku w zakresie opracowywania systemu szkolenia w biathlonie od młodzika do seniora, a także w zakresie przygotowania wydawnictw szkoleniowych dla instruktorów i trenerów pracujących z dziećmi i młodzieżą w biathlonie.

³⁶ Dz.U. poz. 1129, zwane dalej „rozporządzeniem w sprawie SMS”.

1.10. W latach 2013 i 2015 PZBiath. zorganizował dwie kursokonferencje szkoleniowe oraz kurs doskonalenia zawodowego, umożliwiające podniesienie kwalifikacji instruktora lub trenera II klasy oraz zdobycie uprawnień do dysponowania bronią. Z ww. szkoleń skorzystało 14 trenerów pracujących w SMS (13,6% wszystkich trenerów uczestniczących w ww. trzech kursach³⁷) oraz czterech trenerów (3,8%) pracujących w Ośrodku w Czarnym Borze. Prezes podała także, że „dodatkowo PZBiath. informował o konferencjach organizowanych dla trenerów przez MSiT lub Akademię Trenerską”.

[Dowód: akta kontroli str. 1152,1155,1158-1160,1200-1201]

Dobre praktyki

W opinii NIK, jako przykład dobrej praktyki należy wskazać prowadzenie przez Związek bazy danych dotyczącej licencjonowanych zawodników, zawierającej: nazwisko i imię zawodnika, rocznik, klub, numer licencji oraz termin ważności badań lekarskich. Prowadzenie tej bazy pozwalało na bieżącą weryfikację statusu zawodnika (np. posiadanie lub brak ważnych badań lekarskich), dokonywanie zgłoszeń zawodników do zawodów organizowanych przez Związek oraz ustalenie przynależności klubowej zawodnika na etapie zgłaszania do zawodów.

[Dowód: akta kontroli str.1150-1151]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Związek, do dnia rozpoczęcia niniejszej kontroli, nie zatwierdził prób sprawności fizycznej dla kandydatów do SMS, mimo że otrzymywał ze szkół informacje, z jakich prób korzystają.

Na lata szkolne 2014/2015-2015/2016³⁸ zasady przeprowadzania rekrutacji uczniów do ponadgimnazjalnych SMS określone były w ustawie o zmianie u.s.o. W art. 12 ust. 2 pkt 2 w związku z ust. 1 tej ustawy wskazano m.in., że w postępowaniu rekrutacyjnym na rok szkolny 2014/2015 i 2015/2016 do szkół mistrzostwa sportowego są przyjmowani kandydaci, którzy zaliczyli próby sprawności fizycznej zatwierdzone przez polskie związki sportowe współpracujące z daną szkołą.

[Dowód: akta kontroli str. 1233, 1298]

Wyjaśniając powyższą nieprawidłowość Prezes stwierdziła, że Związek nie miał świadomości o przepisach nakładających na niego obowiązek zatwierdzania prób sprawności fizycznej, stosowanych przez szkoły mistrzostwa sportowego w ramach rekrutacji. Dodała również: „*Ponadto w centrum naszego zainteresowania byli uczniowie zakwalifikowani do dofinansowania ze środków FRKF i tym samym bazowaliśmy na przepisach MSiT dotyczących szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo*³⁹”. Zwróciła także uwagę na to, że dyrektorzy

³⁷ Łącznie w trzech kursach udział wzięło 103 trenerów pracujących w klubach sportowych, SMS i ośrodkach szkolenia młodzieży w biathlonie.

³⁸ Na rok szkolny 2013/2014 w zakresie rekrutacji obowiązywały przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 20 lutego 2004 r. w sprawie warunków i trybu przyjmowania uczniów do szkół publicznych oraz przechodzenia z jednych typów szkół do innych (Dz. U. Nr 26, poz. 232 ze zm.). Powyższe rozporządzenie utraciło moc obowiązującą na podstawie wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 stycznia 2013 r. sygn. akt K 38/12 (Dz. U. z 2013 r., poz. 87). Stosownie do § 12 ust.2 pkt 2 w związku z ust.1 ww. rozporządzenia kandydaci, którzy przyjmowani byli do szkół mistrzostwa sportowego, powinni zaliczyć próby sprawności fizycznej, zatwierdzonych przez polskie związki sportowe współpracujące z daną szkołą. Związek w latach 2012-2013 również nie zatwierdzał prób sprawności fizycznej przeprowadzanych przez SMS.

³⁹ Decyzja Ministra SiT nr 14 z dnia 12 listopada 2013 r. w sprawie wprowadzenia „Programu dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej związanych ze szkoleniem indywidualnym i grupowym młodzieży uzdolnionej sportowo, przygotowaniem i udziałem reprezentacji Polski w zawodach międzynarodowych w kategoriach juniorów i młodzieżowców oraz przygotowaniem reprezentacji Polski do udziału w Akademickich Mistrzostwach Świata w roku 2014”

szkół podczas spotkania z przedstawicielami Związku nie sygnalizowali konieczności zatwierdzenia przez PZBiath. stosowanych przez nich prób.

[Dowód: akta kontroli str. 1299-1300]

Próby sprawności dla kandydatów do SMS prowadzących szkolenie w biathlonie zostały zatwierdzone przez Zarząd Związku i wprowadzone w trakcie kontroli NIK, na podstawie Uchwały Zarządu⁴⁰ z dnia 6 listopada 2015 r. Związek otrzymał pozytywną opinię Instytutu Sportu z dnia 20 listopada br. dla prób sprawnościowych dla kandydatów do SMS. W dniu 27 listopada 2015 r. próby te zostały przekazane do SMS.

[Dowód: akta kontroli str. 319-325, 1296-1297, 1303-1310]

Ocena częściowa

W ocenie Izby, Związek prawidłowo zorganizował system szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo. Na powyższą ocenę wpływ miało przekazanie do SMS i przyjęcie przez Dyrektorów do realizacji wieloletniego programu szkolenia sportowego w biathlonie, jak również współpraca ze szkołami w tym zakresie. Powołanie, w wyniku analiz jakości szkolenia prowadzonych przez Zarząd PZBiath. oraz spotkań z dyrektorami SMS, Koordynatora ds. sportu młodzieżowego poprawiło nadzór nad merytoryczną częścią szkolenia sportowego. Ponadto PZBiath. w badanym okresie zorganizował kursokonferencje szkoleniowe oraz kurs doskonalenia zawodowego dla trenerów biathlonu. Związek zaniechał jednak zatwierdzenia prób sprawnościowych dla kandydatów do SMS, wymaganego przepisami ustawy o zmianie u.s.o. Powyższa nieprawidłowość, została usunięta w trakcie kontroli NIK i nie miała negatywnego wpływu na proces realizacji przez SMS szkolenia sportowego w biathlonie.

2. Realizacja szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo dofinansowanego ze środków FRKF

Opis stanu faktycznego

2.1. Zakładane do realizacji przez trzy SMS⁴¹ zadania szkoleniowo-startowe w zakresie szkolenia grupowego dofinansowanego ze środków FRKF, zostały wykonane w 100% w 2013 r., 83% w 2014 r. i 100% w 2015 r. (do 31 sierpnia).

[Dowód: akta kontroli str. 327-339, 375-385, 1204, 1206, 1215, 1218-1223, 1226-1228, 1264-1267, 1301-1302]

Z danych zawartych w sprawozdaniach oraz z wyjaśnień Dyrektorów SMS i Prezesa wynikało, że w 2014 r. utrudniona była realizacja założeń startowych zawodników ze względu na brak warunków atmosferycznych (śniegu) umożliwiających przeprowadzenie Ogólnopolskiej Olimpiady Młodzieży oraz Mistrzostw Polski Juniorów. Z tych względów zawodnikom, którzy mieli w swoich założeniach wynikowo-startowych osiągnięcie konkretnych lokat na tych imprezach, postawione zostały inne cele dodatkowe związane z osiągnięciem konkretnych miejsc na Mistrzostwach Polski w letnim biathlonie.

(zwana dalej „Decyzją Ministra SiT z 2013 r.”) oraz Decyzją Ministra SiT nr 14 z dnia 5 grudnia 2014 r. w sprawie ogłoszenia „Programu dofinansowania zadań ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w roku 2015, związanych ze szkoleniem indywidualnym i grupowym młodzieży uzdolnionej sportowo, przygotowaniem i udziałem reprezentacji Polski w zawodach międzynarodowych w kategoriach juniorów i młodzieżowców oraz przygotowaniem reprezentacji Polski do udziału w Uniwersjadzie w sportach letnich i zimowych” (zwana dalej „Decyzją Ministra SiT z 2014 r.”)

⁴⁰ Uchwała Nr Z-10/6/2015 w sprawie zatwierdzenia prób sprawności specjalnej biathlonisty i kryteriów naborowych do szkół mistrzostwa sportowego w biathlonie i do biathlonowych ośrodków szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo.

⁴¹ Do badania zostały wybrane SMS w: Zakopanem, Szklarskiej Porębie i Dusznikach Zdroju. Były to jedyne SMS, które szkoliły młodzież w biathlonie we wszystkich trzech latach objętych kontrolą.

Postawione dodatkowo założenia i cele na 2014 r. zostały osiągnięte na poziomie 82,33%. W sprawozdaniu za 2014 r. złożonym przez PZBiath. do MSiT stopień realizacji założeń startowych został podany w wysokości 85%.

[Dowód: akta kontroli str. 468-473, 535-540, 606-612, 663-666, 829-831, 846-848, 972-973, 1034-1035, 1115-1117, 1202-1228]

Wyjaśniając sposób określania założeń szkoleniowo-startowych dla zawodników objętych dofinansowaniem ze środków FRKF Prezes stwierdziła: „Zadania szkoleniowe dla zawodników SMS ustalają wewnętrznie szkoły (pion szkoleniowy). Zadania te są nam przekazywane w tabelach składu osobowego danej szkoły na kolejny rok. Po sezonie PZBiath. (Wydział Szkolenia i Zarząd) dokonuje oceny realizacji zadań szkoleniowych kadr i uczniów SMS. Niestety ocenie podlegają głównie zawodnicy poszczególnych kadr PZBiath. Zadania szkoleniowe uczniów SMS są zazwyczaj podstawowe więc są z reguły wypełniane. Wyróżniający się zawodnicy SMS są zazwyczaj członkami kadr i na tym poziomie mają określone zadania wynikowe (do konkretnych imprez mistrzowskich)”.

[Dowód: akta kontroli str. 1267]

2.2. W kolejnych latach okresu 2013 r. – 2015 r. (do 31 sierpnia) uczniowie SMS brali udział w Mistrzostwach Świata Juniorów Młodszych w liczbie odpowiednio: sześciu (z ośmiu reprezentantów Polski), trzech (z sześciu) i sześciu (z ośmiu). W ww. zawodach w 2013 r. dwa razy oraz w 2014 r. trzy razy zdobyli miejsca od IV-VIII. W Mistrzostwach Europy w biathlonie⁴², w związku z wyższą kategorią wiekową określaną przez Międzynarodową Unię Biathlonową, udział brali tylko bardzo utalentowani zawodnicy z SMS: dwóch spośród czterech reprezentantów Polski w 2013 r. oraz czterech spośród 10 w 2014 r. W 2015 r. (do 31 sierpnia) żaden z uczniów SMS nie reprezentował Polski na Mistrzostwach Europy.

Uczniowie SMS w roku 2013 i 2015 reprezentowali Polskę na Europejskim Festiwalu Olimpijskim Młodzieży (EYOF)⁴³, zajmując w 2013 r. jedno miejsce od I do III i jedno miejsce od IV-VIII.

[Dowód: akta kontroli str.386]

2.3. W latach 2013-2015 (do 31 sierpnia) Związek przeprowadził w czterech SMS kontrolę realizacji szkolenia sportowego finansowanego ze środków FRKF. W 2013 r. Kierownik Wyszkozenia dokonał hospitacji trzech działających w tym roku SMS, wprowadzając obowiązek prowadzenia przez uczniów i trenerów elektronicznych dzienników treningowych oraz obowiązek ich przesyłania do PZBiath po zakończeniu każdego miesiąca treningowego. Na podstawie danych zawartych w dziennikach dokonywana była bieżąca kontrola realizacji obciążeń treningowych. Ponadto każdego roku SMS zobowiązane były do przedstawiania sprawozdań merytorycznych z wyników uzyskanych przez swoich uczniów w sezonie sportowym, co stanowiło materiał do analizy podczas posiedzeń Zarządu.

⁴² Mistrzostwa Europy w biathlonie organizowane są tylko w kategorii juniorskiej i seniorskiej. Zgodnie z zasadami Międzynarodowej Unii Biathlonowej (IBU) uczniowie liceum sms są zaliczani do kategorii juniora młodszego uprawnionego do reprezentowania kraju podczas Mistrzostw Świata Juniorów Młodszych.

⁴³ W 2013 r. wzięło udział trzech reprezentantów sms na czterech reprezentantów Polski. W 2015 r. wzięło udział sześciu reprezentantów sms na ośmiu reprezentantów Polski.

W maju 2015 r. powołano stanowisko koordynatora ds. sportu młodzieżowego, którego jednym z podstawowych zadań była kontrola jakości pracy w SMS i Ośrodku w Czarnym Borze.

W 2015 r. skontrolowano (wizytowano): SMS Szklarska Poręba 22 czerwca 2015 r., SMS Duszniki Zdrój 24 czerwca 2015 r., SMS Zakopane 8 września 2015 r., SMS Żywiec 14 września 2015 r. Z przeprowadzonych wizytacji każdorazowo sporządzano sprawozdania, zawierające opis stanu faktycznego według celów przyjętych dla każdej z wizytacji, ocenę prowadzonej działalności szkoleniowej oraz sformułowane wnioski⁴⁴.

[Dowód: akta kontroli str.1152,1155,1166-1182]

2.4. W badanym okresie PZBiath. dokonywał ocen oraz analiz sukcesów i porażek zawodników SMS objętych programem szkolenia dofinansowanego ze środków FRKF. W latach 2013-2014 wyniki tych zawodników były omawiane podczas posiedzeń Zarządu Związku, natomiast w 2015 r. wyniki przeprowadzonych analiz działalności SMS oraz osiągnięć sportowych zawodników zostały przedstawione w *Sprawozdaniu Zarządu z działalności PZBiath. w 2014 r.* Stwierdzono w nim m.in., że:

- w przypadku SMS w Szklarskiej Porębie dzięki dofinansowaniu z MSiT, pomocy Starostwa Powiatowego w Jeleniej Górze oraz Miasta Szklarska Poręba udało się zrealizować plan szkoleniowy, czego efektem było zwiększenie liczby zawodników startujących w zawodach ogólnopolskich. Wpływ na to miało również wybudowanie w 2012 r. trasy nartorolkowej o długości 800 m oraz powołanie grupy sportowej, w skład której weszli zawodnicy o lepszych predyspozycjach sportowych⁴⁵;
- w SMS w Dusznikach Zdroju wskazano konieczny warunek do utrzymania lub podwyższenia osiąganych przez uczniów wyników sportowych, polegający na zapewnieniu grupie najlepszych zawodników odpowiednich warunków oraz sprzętu sportowego;
- w SMS w Zakopanem zwrócono uwagę na konieczność remontu tras biegowych i strzelnicy w Kościelisku Kirach (bazy treningowej uczniów) w celu spełnienia wymagań Międzynarodowej Unii Biathlonowej (IBU) oraz umożliwienia szkolenia sportowego na wysokim poziomie.

Zwrócono również uwagę na problemy z jakimi borykają się SMS, dotyczące w szczególności: niedostatecznych środków finansowych uniemożliwiających start we wszystkich imprezach sportowych z kalendarza Związku oraz utrudniających utrzymanie dotychczasowego poziomu sportowego SMS, trudności rekrutacyjnych związanych ze spadkiem zainteresowania biathlonem i niżem demograficznym, niekorzystnych zmian personalnych wśród kadry trenerskiej oraz chorób wśród zawodników SMS przekładających się na słabsze wyniki sportowe.

Podczas posiedzeń Zarządu Związku dokonywano na bieżąco analizy wyników pracy szkoleniowej w SMS oraz założeń na kolejne sezony.

[Dowód: akta kontroli str. 100-131,387-393]

⁴⁴ Ogólne wnioski z wizytacji w sms dotyczyły wprowadzenia zmian w systemie szkolenia, motywacji trenerów do działania w kwestii planowania obciążeń treningowych i ich monitoringu, zwiększenia ilości zajęć szkoleniowych w mikrocyklu tygodniowym, braków w wyposażeniu (sport testery i pulsometry) oraz niewykorzystywania w praktyce szkoleniowej badań wydolnościowych.

⁴⁵ Grupa ta miała zapewnione dodatkowe badania lekarskie, zgrupowania, odżywki i sprzęt sportowy.

2.5. Z informacji przekazanych przez Prezesa wynikało, że w Igrzyskach Olimpijskich w Soczi w 2014 roku udział wzięło sześciu absolwentów⁴⁶ SMS, zdobywając w indywidualnej rywalizacji kobiet jedno 7 miejsce (absolwentka SMS Duszniki Zdrój) i jedno 10 miejsce (absolwentka SMS Zakopane), natomiast w rywalizacji mężczyzn miejsce 19 w biegu sztafetowym (absolwenci SMS Duszniki Zdrój, Zakopane i Szklarska Poręba).

[Dowód: akta kontroli str.1155-1156]

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Związek nie zapewnił rzetelności danych sprawozdania końcowego z realizacji zadania publicznego w postaci szkolenia indywidualnego i grupowego młodzieży uzdolnionej sportowo (...) za 2014 r., skierowanego do MSiT wskutek niezwyfikowania poprawności danych zawartych w sprawozdaniu SMS w Szklarskiej Porębie.

W sprawozdaniu Związek podał m.in., że: „Cele i zadania zostały przeniesione na zawody w biathlonie letnim, gdzie w 85% zostały zrealizowane”. Z danych przedstawionych przez szkoły wynika natomiast, że ww. cele zostały osiągnięte w 82,33%. Na wartość tą składały się wyniki SMS w Dusznikach Zdroju, która uzyskała – 85,00%, SMS w Zakopanem - 84,21% i SMS w Szklarskiej Porębie - 77,78%.

[Dowód: akta kontroli str. 664, 972, 1034-1035, 1115, 1221, 1228, 1264-1267, 1301-1302]

Związek w bazie danych posiadał wyniki zawodów z 2014 r., umożliwiające weryfikację danych przedstawionych przez szkoły i identyfikację ew. rozbieżności w sprawozdaniach. Z danych tych jednak nie skorzystano.

[Dowód: akta kontroli str. 1291-1295]

Wyjaśniając powyższe Prezes stwierdziła: „PZBiath. sporządza sprawozdanie zbiorcze z realizacji zadań w ramach danej umowy. Sprawozdanie to jest sporządzane na podstawie sprawozdań >>jednostkowych<< sporządzanych przez Szkoły Mistrzostwa Sportowego i przekazywanych do PZBiath. W 2014 roku PZBiath. otrzymał sprawozdanie z SMS Szklarska Poręba, w którym Szkoła oświadczyła, iż założenia szkoleniowe zostały zrealizowane przez uczniów SMS Szklarska Poręba w 85%. (...) Związek nie weryfikował stopnia realizacji w/w założeń przedstawionych przez Szkoły”. Dodała również: „Związek przyjmował jako wiążące i wiarygodne sprawozdania składane przez Dyrektorów Szkół Mistrzostwa Sportowego. Naszej wewnętrznej analizie podlegali jedynie uczniowie SMS, którzy byli jednocześnie członkami kadr narodowych objętych centralnym szkoleniem”.

[Dowód: akta kontroli str. 1264, 1300]

Ocena cząstkowa

Izba pozytywnie ocenia efektywność⁴⁷ szkolenia grupowego młodzieży uzdolnionej sportowo w latach 2013-2015 (zwracając równocześnie uwagę na niższy jej poziom w 2014 r.) oraz wysoki odsetek⁴⁸ uczniów SMS wśród reprezentantów

⁴⁶ Trzy kobiety i trzech mężczyzn, w tym trzej absolwentów sms Zakopane, dwoje z sms Duszniki Zdrój i jeden z sms Szklarska Poręba.

⁴⁷ Zgodnie z kryteriami oceny efektywności szkolenia grupowego przyjętymi przez NIK na potrzeby tej kontroli realizacja założeń szkoleniowo-startowych w poszczególnych latach na poziomie 90% wskazywała na efektywne szkolenie grupowe.

⁴⁸ W latach 2013 i 2015 - 75% oraz 50% w 2014 r.

Polski na Mistrzostwach Świata Juniorów Młodszych w badanych latach. W ocenie NIK, Związek prawidłowo kontrolował proces szkolenia oraz analizował osiągnięte wyniki sportowe młodzieży. Stwierdzona nieprawidłowość w sprawozdaniu końcowym z realizacji zadania publicznego w postaci szkolenia indywidualnego i grupowego młodzieży uzdolnionej sportowo (...) za 2014 r. nie miała istotnego wpływu na kontrolowaną działalność.

3. Finansowanie ze środków FRKF szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo

Opis stanu faktycznego

3.1. Stosownie do pkt I.7 zał. do *Decyzji Ministra SiT z 2013 r.* oraz pkt XI.15 zał. do *Decyzji Ministra SiT z 2014 r.*, na posiedzeniu Zarządu Związku w dniu 14 stycznia 2014 r. ustalone zostały kryteria podziału środków dla SMS pochodzących z FRKF. Zgodnie z przyjętym rozwiązaniem:

- 30% środków finansowych, liczonych od wysokości dotacji przyznanej na szkolenie grupowe, rozdysponowywane było jako kwota bazowa dla każdej ze szkół (w przydziale środków brana była pod uwagę liczba szkolonych zawodników od trzeciej klasy gimnazjum do liceum - rocznik 1995-1997 - spełniających wymagania MSiT),
- 50% środków rozdysponowywane było na podstawie rankingu sportowego, w którym brane były pod uwagę wyniki w rywalizacji międzynarodowej,
- 20% środków rozdysponowywane było na podstawie wyników zawodników w Pucharze Polski w biathlonie zimowym w sezonie poprzedzającym podział środków finansowych.

[Dowód: akta kontroli str.394-402]

Podział kwoty dotacji ze środków FRKF na szkolenie indywidualne i grupowe młodzieży uzdolnionej sportowo dokonywany był w podejmowanych przez Zarząd Związku uchwałach. Podział ww. środków na 2014 r. Zarząd uchwalił⁴⁹ 4 kwietnia 2014 r., a na 2015 r. - 2 lutego 2015 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1270-1290]

W 2014 r. z otrzymanej ze środków FRKF kwoty 1 226 360,00 zł, Związek przeznaczył na szkolenie indywidualne 718 440,00 zł (58,6%), a na szkolenie grupowe w ramach SMS 507 920,00 zł (41,4%). Z kolei w 2015 r. z otrzymanej kwoty 1 202 865,00 zł Związek przeznaczył na: szkolenie indywidualne 817 865,00 zł (68%), a na szkolenie grupowe 385 000,00 zł (32%), w tym 360 000,00 zł na SMS oraz 25 000,00 zł na Ośrodek w Czarnym Borze.

[Dowód: akta kontroli str. 1269]

Odnosząc się do pytania o wizję współpracy Związku z SMS i Ośrodkiem w Czarnym Borze Prezes Związku podała: „SMS i Biathlonowy Ośrodek Szkolenia Sportowego Młodzieży są jednym z ważniejszych ogniw szkolenia młodzieży w naszym systemie i gwarantują dopływ utalentowanych i odpowiednio przygotowanych zawodników do kadr narodowych PZBiath. Planujemy, do kwietnia 2016 roku, stworzenie spójnego programu obciążeń treningowych na

⁴⁹ Uchwała nr Z-30/9/2014 w sprawie podziału środków w ramach dotacji z FRKF na szkolenie indywidualne i grupowe w 2014 roku oraz Uchwała nr Z-5/5/2015 w sprawie podziału środków na szkolenie indywidualne i grupowe w ramach środków z FRKF w 2015 roku.

wszystkich etapach szkolenia sportowego będącego w gestii PZBiath., który w szczególności obejmie SMS i BOSSM. Taki program funkcjonuje już na poziomie kadr narodowych PZBiath. i wdrażany jest obecnie w kadrze juniorów. Nasza współpraca ma zagwarantować optymalne przygotowanie zawodników, stały monitoring obciążeń treningowych i synergę działań na różnych poziomach szkolenia. Testowe wprowadzenie dzienniczków treningowych w SMS w 2012 roku oraz ich analiza pozwoliły nam na ocenę pracy w szkołach i wnioski, które doprowadziły w 2015 roku do powołania koordynatora ds. sportu młodzieżowego oraz wprowadzenie stałego harmonogramu kontroli SMS w zakresie szkolenia sportowego”.

[Dowód: akta kontroli str. 1234]

3.2. W roku 2013 Związek zawarł z MSiT umowy o dofinansowanie szkolenia w SMS osobno dla każdej placówki. Umowy o dofinansowanie SMS Zakopane, Duszniki Zdrój oraz Szklarska Poręba zawarte zostały w dniu 9 kwietnia 2013 r. (98 dni od początku roku)⁵⁰. W latach 2014-2015 umowy Związku z MSiT zawierano łącznie na wszystkie SMS. W roku 2014 umowa taka została zawarta w dniu 16 maja (135 dni od początku roku)⁵¹, a w roku 2015 w dniu 28 kwietnia (117 dni od początku roku)⁵². Prezes wyjaśniła, że głównymi przyczynami zawierania umów w odległych terminach od początku roku były: konieczność skoordynowania przepływu danych pomiędzy kilkoma strukturami i złożenie ich w jeden dokument w trakcie przygotowywania wniosku, nieprzestrzeganie terminów przez osoby odpowiedzialne z ramienia SMS, ośrodków szkolenia sportowego młodzieży i trenerów kadry, co wydłużało czas przygotowania wniosków oraz stosowanie procedur obiegu dokumentów, które również miało wpływ na powyższe opóźnienia⁵³. Dodała, iż do czasu otrzymania środków z MSiT, SMS wypracowały system wydłużania terminu zapłaty za faktury i kredytowania zadań ze środków własnych.

[Dowód: akta kontroli str. 403-430, 474-495, 541-570, 613-629, 776-790, 1152, 1156, 1183-1199]

3.3. Wydatki na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo poniesione w latach 2013 – 2014 oraz planowane na 2015 r. wyniosły odpowiednio: 3 360 710,89 zł; 2 307 897,10 zł i 2 098 389,48 zł.

Procentowy udział wydatków na szkolenie indywidualne i grupowe w wydatkach ogółem wyniósł, odpowiednio: 42,0% i 58,0% w 2013 r., 31,4% i 68,6 % w 2014 r. oraz 39,0% i 61,0%. w 2015 r. (wydatki planowane).

⁵⁰ Od złożenia wniosków do MSiT (28-31 grudnia 2012 r.) do podpisania umów (9 kwietnia 2013 r.) upłynęło 99-102 dni.

⁵¹ Od złożenia wniosku do MSiT (20 stycznia 2014 r.) do podpisania umowy (16 maja 2014 r.) upłynęło 116 dni.

⁵² Od złożenia wniosku do MSiT (10 marca 2015 r.) do podpisania umowy (28 kwietnia 2015 r.) upłynęło 49 dni.

⁵³ Konkurs na dofinansowanie szkolenia w sms w 2013 r. został ogłoszony w dniu 7 grudnia 2012 r. Wnioski pierwotne zostały złożone przez Związek do MSiT w dniach 28-31 grudnia 2012 r. Wnioski zostały zaopiniowane pozytywnie przez MSiT w dniu 31 stycznia 2013 r. Wnioski ostateczne zostały przesłane przez Związek w dniach 28 lutego i 4 marca 2013 r. Umowy do podpisu Związek otrzymał w dniu 26 marca 2013 r.

Konkurs na dofinansowanie szkolenia w sms w 2014 r. został ogłoszony w dniu 28 listopada 2013 r. Wniosek pierwotny został złożony przez Związek do MSiT w dniu 20 stycznia 2014 r. Wniosek został zaopiniowany pozytywnie przez MSiT w dniu 12 marca 2014 r. Wniosek ostateczny został przesłany przez Związek w dniu 24 kwietnia 2014 r. Umowę do podpisu Związek otrzymał w dniu 13 maja 2014 r.

Konkurs na dofinansowanie szkolenia w sms w 2015 r. został ogłoszony w dniu 8 stycznia 2015 r. Wniosek pierwotny został złożony przez Związek do MSiT w dniu 10 marca 2015 r. Wniosek został zaopiniowany pozytywnie przez MSiT w dniu 16 marca 2015 r. Wniosek ostateczny został przesłany przez Związek w dniu 14 kwietnia 2015 r. Umowę do podpisu Związek otrzymał w dniu 20 kwietnia 2015 r.

Procentowy udział środków własnych Związku/Szkoły w wydatkach na szkolenie indywidualne oraz grupowe wyniósł, odpowiednio: 1,5% i 79,6% w 2013 r., 1% i 67,9% w 2014 r. oraz 0,1% i 69,9%. w 2015 r. (wydatki planowane).

Wydatki na szkolenie indywidualne w latach 2013-2014 wykazywały spadek, a następnie wzrost (odpowiednio 1 411 650,00 zł; 725 440,00 zł i 818 865,00), natomiast wydatki na szkolenie grupowe wykazywały w latach 2013-2015 stały spadek (odpowiednio 1 949 060,89 zł; 1 582 457,10 zł i 1 279 524,48 zł).

[Dowód: akta kontroli str.855]

3.4. Wydatki Związku poniesione na szkolenie sportowe młodzieży w SMS w poszczególnych latach wyniosły:

- 1 949 060,89 zł w 2013 r., z tego: koszty szkoleniowe – 275 021,82 zł, koszty wspomaganie szkolenia - 1 637 933,46 zł i koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie) – 36 105,61 zł;
- 1 582 457,10 zł w 2014 r., z tego: koszty szkoleniowe – 739 282,00 zł, koszty wspomaganie szkolenia - 808.282,90 zł i koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie) – 34 892,20 zł;
- 1 279 524,48 zł do 30 czerwca 2015 r., z tego: koszty szkoleniowe – 410 070,63 zł, koszty wspomaganie szkolenia – 831 715,25 zł i koszty obsługi szkolenia (koszty pośrednie) – 37 738,60 zł.

Udział środków finansowych Związku w wydatkach na szkolenie sportowe młodzieży w SMS wynosił: 102 419,00 zł (5,3% całości wydatków) w 2013 r., 3 000,00 zł (0,2% całości wydatków) w 2014 r. i 101 805,60 zł (8,0% całości wydatków) w 2015 r. (do 30 czerwca).

[Dowód: akta kontroli str.856]

3.5. Kwoty dotacji przekazywane przez Związek do organów prowadzących SMS były zgodne z ich wysokością określoną w umowach PZBiath. ze szkołami oraz w porozumieniach z organami prowadzącymi. Terminy⁵⁴ oraz wartość⁵⁵ poszczególnych transz różniły się od ustaleń zawartych w ww. umowach. Jak wyjaśniła Prezes przyczyną powyższych różnic były terminy zawierania ww. porozumień i umów oraz zmiana organu prowadzącego SMS w Zakopanem w 2014 r. Wpływ na różnice w wysokości kwot przekazywanych w transzach do organów prowadzących miały błędnie określone przez beneficjentów wartości dofinansowania przekazywanego przez Związek bezpośrednio do SMS⁵⁶.

Sprzęt sportowy zakupiony na potrzeby szkolenia został przekazany do SMS, co zostało potwierdzone protokołami zdawczo–odbiorczymi z lat 2013-2015, a w 2013 r. jego przekazanie nastąpiło na podstawie pisemnych umów użyczenia.

[Dowód: akta kontroli str. 859-887]

⁵⁴ Transze były przekazywane: w 2013 r. w terminie od 7 do 14 dni od podpisania przez Związek umowy z *smsami*; w 2014 r. w terminie od 4 do 8 dni od podpisania umowy z *smsami* bądź porozumienia z organem prowadzącym; w 2015 r. w dniu podpisania umowy z dwoma *smsami* oraz 12 dni od podpisania umowy z jednym *smsem*.

⁵⁵ Wyjątek stanowiły transze przekazywane do sms Zakopane w 2015 r. (do 30 czerwca) zgodne z wysokością i terminami określonymi w umowach i porozumieniach.

⁵⁶ Zawierane w nich były koszty pośrednie oraz kwoty przeznaczone na zakup sprzętu sportowego, którego dokonywał Związek.

3.6. W porozumieniach zawartych w latach 2013-2015 przez Związek z organami prowadzącymi oraz w umowach o współpracy pomiędzy PZBiath. a SMS, każdorazowo uwzględniano wydatki na zakup sprzętu sportowego i ubiorów sportowych na potrzeby zawodników.

Wydatki te w latach 2013-2015 wyniosły 330 035,43 zł (25,57% ogółu wydatków sfinansowanych ze środków), z tego: 111 949,99 zł (28,15% ogółu wydatków) w 2013 r., 187 263,80 zł (36,87% ogółu wydatków) w 2014 r. i 30 821,64 zł (8,01% ogółu wydatków) w 2015 r. (do 30 czerwca).

[Dowód: akta kontroli str.136,140,147,151,158,162,169,174,183,186,192,197, 200, 203, 214, 218, 221,227, 232, 235, 238, 244, 247, 251, 260, 264, 273, 278, 287, 292, 300, 888-896]

Stosownie do zapisów Zarządzenia⁵⁷ nr 21 Ministra SiT z dnia 7 grudnia 2012 r. (rozdział „Ogólne warunki realizacji programu”, podrozdział „Zasady gospodarowania środkami FRKF” pkt 15), Związek w 2013 r. przekazywał SMS sprzęt sportowy na podstawie pisemnych umów użyczenia oraz potwierdzał ten fakt protokołem zdawczo-odbiorczym. W latach 2014 i 2015 PZBiath. przekazał sprzęt na podstawie protokołów zdawczo-odbiorczych, co było zgodne z zapisami Decyzji⁵⁸ z 2013 r. i 2014 r.

[Dowód: akta kontroli str. 136, 141, 147, 152, 158, 163, 169, 187, 197, 204, 214, 222, 232, 239, 247, 252, 260, 265, 273, 279, 287, 293, 875-883]

3.7. W roku 2014 PZBiath. przeprowadził kontrolę sposobu wydatkowania środków finansowych na szkolenie uczniów w SMS. Kontrola dotyczyła dokumentów księgowych potwierdzających realizację zadań szkoleniowych. Wyniki kontroli zostały omówione podczas spotkania/szkolenia dyrektorów szkół oraz Dyrektorów ds. sportowych i Księgowych, które odbyło się dnia 14 maja 2014 r. Związek nie wymagał od podmiotów kontrolowanych pisemnych wyjaśnień, a jedynie informacji uzupełniających do przedstawionych dokumentów.

[Dowód: akta kontroli str.1152,1156-1157,1161-1165]

3.8. Na podstawie badania dokumentacji dotyczącej jednej losowo wybranej umowy⁵⁹ o dofinansowanie szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo stwierdzono, że Związek dokonał terminowego rozliczenia środków otrzymanych z MSiT oraz terminowego zwrotu niewykorzystanych środków z dotacji.

[Dowód: akta kontroli str. 897]

3.9. W latach 2013-2015 Związek nie był kontrolowany przez MSiT w zakresie realizacji programów związanych ze szkoleniem młodzieży w SMS.

[Dowód: akta kontroli str. 1258]

⁵⁷ W sprawie wprowadzenia „Programu dofinansowania zadań zleconych z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej w zakresie szkolenia i współzawodnictwa młodzieży uzdolnionej oraz sportu osób niepełnosprawnych w 2013 r. prowadzonych przez Departament Sportu Wyczynowego”, zwana dalej „Decyzją z 2012 r.”.

⁵⁸ Załącznik do Decyzji z 2013 r. rozdział „Zasady realizacji zadań” podrozdział „Inna dokumentacja” pkt 2 oraz Załącznik do Decyzji z 2014 r. część VII „Zakres i warunki realizacji zadań” pkt. 7b).

⁵⁹ Umowa Nr 2013/0121/0006/SubB/DSW/SMS/AW z dnia 9 kwietnia 2013 r. o dofinansowanie zadań pn.: „Rozwijanie sportu wśród dzieci i młodzieży – szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo w Szkole Mistrzostwa Sportowego w Szklarskiej Porębie”.

Związek w latach 2013-2015 (do 30 czerwca) prawidłowo gospodarował środkami FRKF przeznaczonymi na szkolenie młodzieży uzdolnionej sportowo oraz terminowo rozliczył się z badanej dotacji. PZBiath. stosownie do Decyzji Ministra SiT z 2013 r. opracował kryteria podziału środków przeznaczonych na grupowe szkolenie młodzieży. Związek w badanym okresie zgodnie z decyzjami Ministra SiT przekazywał sprzęt sportowy szkołom oraz przeprowadzał w SMS kontrole sposobu wydatkowania środków finansowych na szkolenie sportowe uczniów.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁶⁰, wnosi o **podjęcie działań w celu zapewnienia rzetelności danych przekazywanych do MSiT w sprawozdaniach z realizacji zadań w ramach szkolenia młodzieży uzdolnionej sportowo ze środków FRKF.**

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Dyrektora Delegatury NIK w Katowicach.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Katowice, dnia 17 grudnia 2015 r.

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Katowicach**

**Kontrolerzy
Dariusz Bienek
Specjalista kontroli państwowej**

.....
**Michał Nowak
Inspektor kontroli państwowej**
.....

⁶⁰ Dz. U. z 2015 r., poz. 1096, zwanej dalej "ustawą o NIK".